

ANGST VOOR HERHALING SITUATIE BIJ KADERRICHTLIJN WATER

‘Basis voor nieuwe Europese grondwater-richtlijn is goed’

De basis van het voorstel voor een nieuwe Europese grondwaterrichtlijn is goed. Dat bleek tijdens een bijeenkomst van een aantal belangenverenigingen en de Europarlementariërs Blokland en Oomen. De bijeenkomst was op initiatief van de VEWIN belegd, zodat de koepelorganisaties (behalve VEWIN de Unie van Waterschappen en het IPO), het Ministerie van VROM en de Stichting Natuur en Milieu eventuele amendementen door konden geven aan de Nederlandse vertegenwoordigers in het Europees Parlement. Op die manier hopen de organisaties een situatie zoals bij de goedkeuring van de Kaderrichtlijn Water te voorkomen, waarbij in Nederland een lichte panieksfeer ontstond toen de mogelijke gevolgen van de richtlijn voor onder meer de landbouw duidelijk werden.

De komende Grondwaterrichtlijn moet invulling geven aan het begrip ‘goede toestand’ van het grondwater en is daarmee voor Nederland van groot belang. De informele bijeenkomst in drinkwaterpompstation Seppe (Brabant Water) werd gevoerd vanuit de vrees dat de nieuwe Grondwaterrichtlijn, net zoals de Kaderrichtlijn Water, verstrekkende gevolgen kan hebben. Nederland heeft tijdens de behandeling van de Kaderrichtlijn op een groot aantal punten zijn zin gehad, maar blijkbaar waren de gevolgen niet goed ingeschat. Nu de implementatie voor de deur staat, ontstaat paniek. Om dat te voorkomen kregen de verschillende belangenverenigingen nu de gelegenheid hun visie op het voorstel voor de Grondwaterrichtlijn te geven, zodat dit voorstel nog kan worden aangepast.

VEWIN kan zich goed vinden in de hoofdlijnen van het voorstel, dat zij als een steun in de rug ervaart voor de bescherming van het grondwater. De koepelorganisatie verwacht dat de implementatie in Nederland niet veel moeilijkheden zal opleveren. Wel stelt de organisatie dat de bescherming van grondwater als bron voor drinkwater opgenomen moet worden in de overwegingen bij de richtlijn. Ook moeten de drinkwaterbelangen opgenomen worden in het kader voor het vaststellen van drempelwaarden voor de ‘goede toestand’ door lidstaten. Tenslotte zouden economische aspecten geen criterium moeten zijn voor drempelwaarden. De Stichting Natuur en Milieu ziet ook veel goeds in het voorstel, maar op sommige punten kan het “scherper”, meent ze. Zo wordt alleen gesproken over de ‘chemische’ toestand, terwijl in de Kaderricht-

lijn wordt gesproken over de ecologische toestand van water. Ook normen, zoals die voor nitraat, kunnen strenger. De Grondwaterrichtlijn gaat uit van de volksgezondheid, niet van de ecologie. Tenslotte biedt artikel 6, dat handelt over diffuse bronnen, geen handen en voeten om deze bronnen daadwerkelijk aan te pakken, stelt de stichting.


Het IPO ziet het grondwater als één van de vijf topprioriteiten voor het invullen van de ambities voor de Kaderrichtlijn Water. De provincies pleiten ervoor bij het opstellen van de ambities niet de ruimtelijk en financiële opgaven uit het oog te verliezen. Tenslotte beschouwt IPO het als een lacune dat in het voorstel geen bepaling is opgenomen over hoe om te gaan met historische verontreinigingen, zoals die bijvoorbeeld voorkomen in stedelijke gebieden.

In de discussie, die onder leiding stond van Europarlementariër Ria Oomen, viel een aantal dingen op. Zo waren de partijen het eens over de stelling dat de drempelwaarden

voor verontreinigingen in het grondwater niet Europees vastgesteld moeten worden, maar dat dit aan de lidstaten moet worden overgelaten. Wel moet daarvoor een duidelijk, Europees kader aanwezig zijn. Minder overeenstemming bestond over de vraag welke stoffen voor moeten komen op een minimumlijst van stoffen waarvoor de lidstaten in ieder geval drempelwaarden moeten opstellen. Met name het Ministerie van VROM en de Stichting Natuur en Milieu wilden fosfaat aan die lijst toevoegen.

Alle partijen waren het erover eens dat de al in het voorstel voor de Grondwaterrichtlijn opgenomen ecologische criteria de noodzaak voor drempelwaarden voor drinkwaterwinning níet overbodig maken. Ook de Gewasbeschermingsrichtlijn wordt niet overbodig door de kwaliteitsdoelstellingen die in het voorstel staan. Over de vraag of de Nitraatrichtlijn ingetrokken zou kunnen worden, zoals Europarlementariër Jan Mulder voorstelt, ontstond wel enige discussie: de middelvoorschriften uit deze richtlijn zijn volgens sommigen verouderd. Uiteindelijk waren de aanwezigen het erover eens dat de Nitraatrichtlijn, in aangepaste vorm, apart moet blijven bestaan.

Het laatste discussiepunt ging over het toetsen van meetgegevens aan normen. Moet dit in de richtlijn worden omschreven om op Europees niveau een eenduidige beoordeling te garanderen? Volgens de aanwezigen moet dit wel omschreven worden, maar hoeft dat niet persé in de richtlijn zelf te staan. Deze toetsing kan later aan de richtlijn toegevoegd worden. De vraag blijft wel hoe gedetailleerd deze omschrijving zou moeten zijn.

Hoewel de Europarlementariërs niet met concrete wijzigingsvoorstellen naar huis gingen, liet deze bijeenkomst wel zien dat de verschillende belangenverenigingen geleerd hebben van de paniek rond de Kaderrichtlijn Water. De termijn voor het indienen van amendementen is verlengd tot 12 maart. 

Vlnr: de Europarlementariërs Blokland en Oomen en VEWIN-voorzitter Schmitz (foto: Brabant Water).

